

GALLERY

3

LETNIK XXXIV.
1987 - 1988

LETNIK XXXIV. 1987 - 88
NOVEMBER 1987
ŠTEVILKA 3

VSEBINA

Franjo Francič: Pozna jesen	49
Vojan T. Arhar: Pred zimo	50
Neža Maurer: Klic	50
Meta Rainer: Sovja družina	51
Josip Jesih: Vetrčkovo veliko tekmovanje (2)	52
Franček Rudolf: Medved na obisku	56
Berta Golob: Knjige iz mojega otročstva	57
Kotiček za najmlajše:	
Vera Poljšak: Na gugalnici	58
Prepogljivka	59
Vojan T. Arhar: Tri vžigalice	60
Vera Poljšak: Nagajiva muca, Rebus, Labirint	61

Kaj se bo prikazalo, Pokrivala, Rebus	62
Vojan T. Arhar: Jesen	63
Stana Vinšek: Veter	63
Zapojmo veselo:	
Janez Bitenc: Jesen	64
Danilo Gorinšek: Ko bom velik	64
Vlado Firm:	
Kopel v pozni jeseni	65
Branko Rudolf:	
Čisto navadna povestica	67
Danilo Gorinšek:	
Tine - smeh in Tone - meh	68
Valentin Polanšek: Mazerja	72
Novosti na knjižni polici:	
Marij Čuk: Knjigi za užitek	75
Šolarji pišejo	76
Urednikova beležnica	78
Za bistre glave	79
Sodeluj z nami: Vera Poljšak:	
Skrita podoba	3. stran platnic

Ilustracije za tretjo številko Galeba so naredili: Milko Bambič (str. 73); Barbara Boneta (str. 52, 53, 54, 55, 63); Marjanca Jemec Božič (str. 49, 57); Marjeta Cvetko (str. 63); Liana Drašček (str. 67); Leon Koporc (str. 64); Božo Kos (str. 60); Erika Košuta (str. 50); Borut Pečar (str. 50); Alessio Petricig (str. 51, 69); Bine Rogelj (str. 56, 66); Magda Tavčar (str. 58, 59, 61, 62, 3. st. pl.).

PRILOGA

Značilnosti brežanske arhitekture - besedilo in slike: Mojca Švab Guštin.
Glavni sedež slovenskih srednjih šol v Gorici - besedilo in slike: Boris Rebec.

NASLOVNA STRAN

"Stari vodnjak v Barkovljah" - Andrej Hrovatin, 2. r. OŠ "F. Saleški Finžgar" - BARKOV-LJE.

Naslovna stran prve številke Galeba je predstavljala: "Vaški trg v Gropadi".

Franjo Francič

Ilustr. Marjanca Jemec Božič

POZNA

NARAVA SI ODDAHNE PRED SPANJEM.
PTICE SO TIHE IN MIRNE.
OTROCI SO SE LOTILI NOVIH ŠOLSКИH NALOG.
VEJE SO OGOLELE, SUHO LISTJE TKE PREPROGO.
SREBRNA LUNA SE ZASVETI NA NEBU.
POZNA JESEN JE.

J E S E N

Vojan Tihomir Arhar
Ilustr. Borut Pečar

Pred zimo

Spalna srajca, par copat —
medved se odpravlja spat.

Vežna vrata brž zapre,
da ga burja ne podre.

Preizkusi še zapah,
v špranje vse zatlači mah.

V listje leže, čez in čez
v koc zaviti je do ušes.

Slišite ga? Že smrči,
zdaj še top ga ne zbudi.

Neža Maurer

Ilustr. Erika Košuta

KLIC

Trara — gre glas
skozi jesenski gozd
in kliče njo.
Katero pa —
veselo veвериčko?
O ne, o ne, veveriice pa ne!
Katero pa —
prebrisano lisičko?
O ne, o ne, lisice pa ne!
Katero pa —
a našo divjo Lenčico?
O ja, o ja, Alenčico pa ja!
Lenčica bo v šolo šla.

Meta Rainer

Ilustr. Alessio Petricig

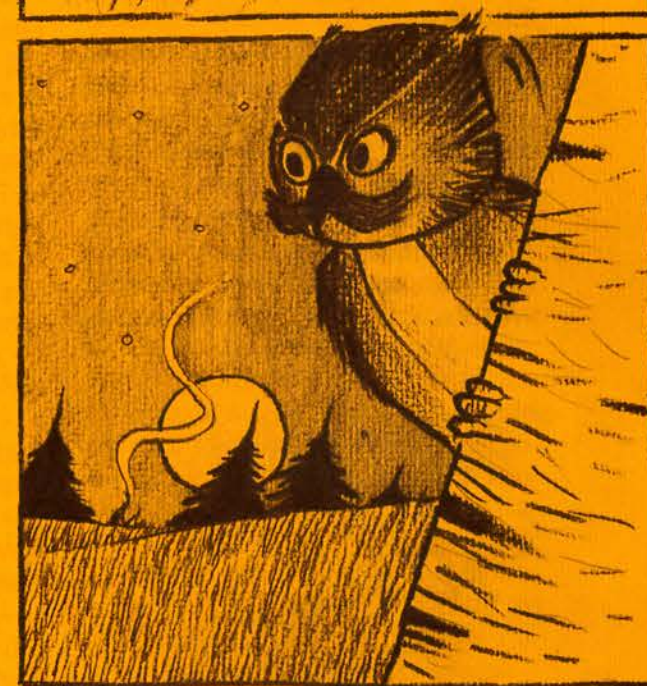
SOVJA DRUŽINA

Mama sova
knjigo bere,
sovica si
glávo pere
in uide
ji na ples,
kjer vso noč bo
gôrel kres.

In ker smrklje
ni nazaj,
očka sovec —
policaj
hajd za njo
na lov!

Zdaj še njega
ni domov.....

Mama sova
od skrbi
celo dolgo
noč ne spi
pa prebere
knjige tri.

VETRČKOVO VELIKO TEKMOVANJE

3. ISKANJE KOLIBE JE NEVARNA REČ

Otroci so se počasi razšli. Le Vetrček, Borut in Tomaž so ostali, da bi se temeljito pogovorili o vseh podrobnostih nočnega pohoda.

»Torej je stvar jasna?« je na koncu povpraševal Vetrček.

»Jasna kot beli dan!« sta v zboru odvrnila izvidnika.

Komaj se je stemnilo, že sta se novopečena oglednika približevala močvirju, ki se je raztezalo na jugovzhodnem delu mesta.

»Se kaj bojiš?« je komaj slišno povprašal Tomaž, ko sta stopala sklonjeno po stezi med revnim grmičevjem.

»Kje pa!« je zajecjal Borut. Nato pa malo postal, se previdno ozrl na vse strani ter zašepetal: »Kitara, če povem po resnici, me

prav res že ves čas nekaj tišči v grlu!«

»Pa ne, da si pogoltnil prevelik kos jabolka!« se je ponorčeval Tomaž.

Borut se je užaljeno našobil in molče nadaljeval pot. Naenkrat pa je v bližini močno zaskovikalo.

»Mar slišiš?« je Tomaž polglasno pobaral sotrpina. »Tu nekaj ni v redu, saj sove vendar ne živijo v barju!«

»Ti, heroj, pa ne, da se morda česa bojiš?« je Tomažu tokrat vrnil Borut milo za drago. »Sove prav tod sicer res ne živijo, prav lahko pa, da je kakšna tudi zašla!«

Tedaj pa je prav blizu močno zahreščalo, nekako tako, kot da bi se zlomila suha veja.

»No, mar misliš, da sove tudi lomastijo tod naokoli?« je sedaj že mnogo tiše povprašal Tomaž ter obstal kot vkopan.

»Pipa nabasana, zdi se, kakor da bi kdo prav nerodno tacal!« je šepnil Borut.

»Najbolje storiva, če se kar vrneva!« je prestrašeno predlagal Tomaž.

»Ne in ne!« je odrezavo odvrnil Borut. »saj vendar še nisva opravila svojega poslanstva!«

Heroja z napako sta nato previdno napravila še nekaj korakov.

»Zdi se mi, da se je tam spredaj nekaj posvetilo!« je zamrmral Tomaž in prijel drgetajočega druga za roko.

»Da, da Kitara, prav imaš! Verjetno je tod sovražnikova koliba!«

Tedaj pa sta kalilca nočnega miru zaslišala za seboj glasen smeh in istočasno tudi občutila, da so ju neznanci pokrili z nekakšno vrečo.

»Prijateljčka, sta mar mislila, da gremo spat že tako zgodaj!« je dejal v kolibi Leni Peter, medtem ko ju je spretno povezoval.

»Verjetno sva zašla!« se je branil Tomaž.

»Seveda, saj sva iskala fazanja gnezda!« je takoj pritegnil Borut.

»Mumiji, prav lepo molčita, sicer vaju bom privezal zunaj k drevesu!« je nič kaj ljubeznivo zarenčal Leni Peter.

Medtem sta prišla v kolibo Petrova pomočnika. »Zaenkrat še nisva zvedela, kje imajo ti nespretni skrite škatlice!«

V kotu je Kitara pomenljivo pokašljala in pomočnika sta šele tedaj zapazila dragoceni plen, ki ga je tako spretno ulovil Leni Peter.

»Sedaj nam pa sploh ne bo potrebno več stikati za njihovim skrivališčem« je dejal večji deček, ki so ga klicali Drog. »Saj bosta Kitara in Borut prav rada vse počvekala!«

Leni Peter se je zadovoljno nasmehnil in pokimal. »Tako je.

Tako je. Torej, prijateljčka, kje imate skrivališče?«

Kitara in Borut sta sprva molčala, potem pa se je Kitara le oglasil: »Ne veva! Sicer pa si škatlice naberite kar sami!«

Leni Peter se je gromoglasno zasmel in sedel na edini zaboj v kolibi. »Povem vama, mumiji dragi, če bi hoteli sami nabirati škatlice, potem jih prav gotovo ne bi zahtevali od vas!«

»Že, že,« se je spet oglasil Kitara, »vendar to ni niti najmanj pošteno!«

Leni Peter je, kot da bi ga nekaj pičilo, skočil pokonci in zagrozil: »Dovolj je te šale. Če ne bosta takoj izdala skrivališča, vama bomo naložili takšno bastonado, da ves teden ne bosta stopila na lastne podplate!«

»Ste pa kruti kot kvalificirani kanibali!« se je spet oglasil Kitara.

»Kitara, verjemi, da bi bilo nesmiselno, da bi naju topli!« je preudarno dejal Borut. »Kar povedal bom, pa pika!«

Tomaž se je v trenutku močno razhudil in se hotel rešiti vezi, da bi Borutu zamašil usta. Vendar je bil povezan tako strokovno, da rok niti premakniti ni mogel.

»Torej, skrivališče imamo doma pri Matjažu!« se je Borut debelo zlagal.

»Ti, ti izdajalec!« je prebrisano zakričal Tomaž, ki pa je bil hkrati močno zadovoljen, da Borut ni izdal pravega skrivališča.

»Tako torej!« je pomenljivo rekel Leni Peter. »Kaj pa ste potem počeli v tistem starem avtobusu?«

Borut je imel takoj pripravljen odgovor. »Tam smo se sestali le zato, da smo določili skrivališče!«

Drog je potrepljal Lenega Petra po rami. »Mislim, da bo še najbolje, da ugrabimo tudi Vetrčka. Ta nam bo v zameno za prostost še kako rad izročil vse zbrane škatlice!«

»Bistroumno! Bistroumno!« je pohvalil Leni Peter veliko sodelavčevo idejo. »Tako, midva z Drogom bova sedaj odšla, ti, Trepetalček pa dobro čuvaj oba ujetnika!« je Leni Peter strogo zabičal sošolcu. »Enkrat ponoči te bo zamenjal Brane!« Nato sta Leni Peter in Drog odšla, Trepe-

talček pa je sedel na zaboj in molče motril ujetnika.

»Prijateljčka, že naprej vaju opozarjam, da bo mnogo bolje za vaju, če bosta lepo mirovala. Sicer vama bo še bolj neprijetno. Pri naši hiši se namreč ne šalimo!«

Borut in Tomaž sta razumevaloče prikimala in se udobno zleknila po listju.

»Preklicano sem lačen!« se je naenkrat oglasil Kitara.

»Mar misliš, da si v bolnišnici?« je zanergal Trepetalček in močno zazehal.

»Skrbi me, da bomo vsi trije zaspali, če se ne bomo pogovarjali!« je menil Borut.

»Kar pogovarjajta se, če vama bo to kaj pomagalo!« je milostno dovolil ječar.

»Trepetalček, kaj če bi malo zakuril pred kolibo. Zebe me!« je spet potožil Kitara.

Trepetalček je nekaj zamrmral, da to niti ni preveč neumen predlog in se kar precej odpravil po dračje.

»Mar misliš, da bova lahko pobegnila?« je tiho povprašal Borut, ko je sezonski paznik odšel.

»Skrbi me, da ne bo mogoče, ker sva premočno povezana«, je rekel Tomaž. »Sicer pa upam, da se bo tudi to nekako uredilo!«

4. VEST O GASILCIH VEDNO VŽGE

Trepetalček se je po krajši odsotnosti spet vrnil v kolibo.

»Vzeti moram vžigalice. Še dobro, da je Leni Peter pomislil tudi na to!«

Hip zatem je mogočen kres dobro razsvetlil okolico, tako, da se je videlo kot podnevi.

Medtem je Vetrček doma premišljal o dobri ali zli usodi svojih prijateljev. Kolebal je, naj se odpravi za njima ali ne. No, slednjič se je le odločil in se skrivoma zmuznil zdoma. Mahnil jo je proti močvirju in se spotoma oziral na vse strani, saj je dobro vedel, da bi bil imeniten plen za Lenega Petra in njegovo družino. Ko je prisopihal do steze na začetku barja, je že zapazil močno svetlobo.

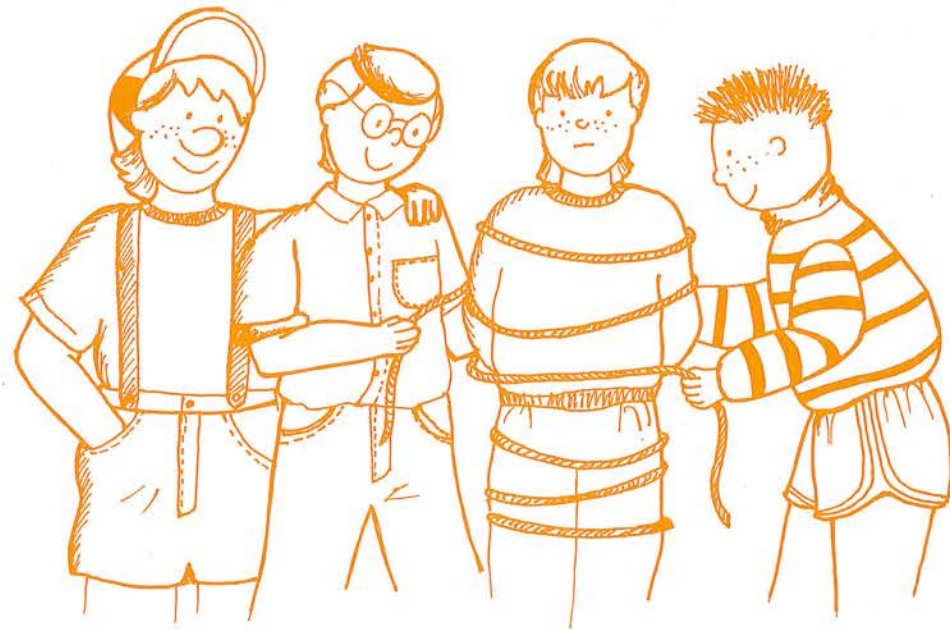
»Oho,« je glasno pomislil, »naše junake zebe, pa so malo zakurili. Še dobro, da jih niso opazili gasilci!«

Nato se je še z večjo mero previdnosti neopazno priplazil do kresa. Poleg je zapazil kolibo, po kateri so se preplašeno podile sence ognjenih zubljev. S pravo taborniško spretnostjo je prav po prstih obšel kolibo ter pri vratih za trenutek pogledal v notranjost. Zapazil je oba svoja prijatelja in Trepetalčka, ki je bil s hrbtom obrnjen proti vhodu. Spretni zalezovalec se je neslišno umaknil nekaj korakov. Nato pa začel vpiti na vse grlo:

»Bežite, bežite, gasilci gredo!«

Utrujeno je prisopihal v kolibo in ukazal Trepetalčku, naj naglo odveže ujetnika.

»Pa hitro, kajti gasilci so že na začetku močvirja. Sicer boš še kaznovan za povzročeno škodo!«

Trepetalček je resnično prestrašen v trenutku izpolnil Vetrčkovo željo.

»No, zadnji čas je že bil, da si naju rešil!« je živahno rekel Kitara in se nekajkrat močno pretegnil.

»Mislil sem že, da naju bodo poslali v muzej,« je v šali pristavil Borut, »saj mumije povsod radi ogledujejo!«

Vetrček se je poredno nasmehnul in prijel Trepetalčka za rame.

»Sedaj, dragi prijateljček, bomo pa tebe spremenili v mumijo. Tista o gasilcih je bila namreč lovska!«

Kitara in Borut sta se veselo nasmejala Vetrčkovi potegavščini, ki je tako sijajno uspela. Nato sta počasi, a spretno povezala Trepetalčka ter ga kot polno vrečo naslonila ob steno.

»Kje pa je Leni Peter?« je strogo vprašal Vetrček. »In kaj naklepa proti nam?«

Trepetalčku ni bilo potrebno ponoviti vprašanja. Kar takoj je razložil vse namere Lenega Petra in njegove družine do najmanjše podrobnosti.

»Torej bi me radi ugrabili?« se je navihano zasmel Vetrček. »Kakor v pravih gangstrskih filmih. No, no, vendar vam tega zadovoljstva prav zares ne bom nudil!«

Kitara pa je ogorčeno dodal, da ni niti najmanj pošteno, da tudi oni ne zbirajo škatlic, pač pa čakajo na prvo priložnost, da bi jih ukradli. Na Vetrčkovo željo sta nato odvezala Trepetalčka, ki je bil od strahu že ves poten, in se skupaj odpravili proti domu.

(Dalje)

Berta Golob

Ilustr. Marjanca Jemec Božič

KNJIGE IZ MOJEGA OTROŠTVA

Prva knjiga, ki se je zavedam, je bila čitanka. Nikoli mi ni prišla v roke slikanica, nihče mi ni povedal nobene pravljice, znala sem eno samo pesmico.

Ko sem se naučila brati, mi je sestra kupila pravo knjigo. Imela je modre platnice, sredi naslovne strani pa je bil narisani kos. Res je pripovedovala o kosu, celo o belem. Oče je bil nanj nenavadno ponosen, mati kosovka pa se je zanj bala, ker so se drugi ptiči iz njega grdo norčevali. Knjigo sem imela zelo rada. Dobro sem si predstavljala skrite koticke in grme, kjer se je zadrževal Beli bratec. Upala sem, da ga bom kdaj kje zagledala. Če hočem biti odkrita, moram priznati, da bi ga danes rada videla.

Potem sem dobila še knjigo Slike, zgodbe, šale-vse za moje male. Bila je velika, vendar zelo tanka. Ničkolikokrat sem jo prebrala. Posodila sem jo prijateljici, ta pa mi je ni vrnila.

Med vojno so mi prišle v roke nemške knjige, teh pa nisem imela preveč rada. Napisane so bile v gotici; pisava je bila zvita in skrivenčena, pa tudi razumela jih nisem. Zato sem v njih ogledovala predvsem slike. Še vedno se spominjam nekaterih natančno izrisanih dreves, cvetic in žitnih klasov, vsebino zgodb pa sem popolnoma pozabila.

Kadar zdaj ogledujem svojo knjižnico, na sto in sto knjig je v njej, mi je vedno žal, da med njimi ni Belega bratca, najljubše knjige iz mojega otroštva.

Franček Rudolf

Ilustr. Bine Rogelj

MEDVED NA OBISKU

Ko je zagledala medveda,
je padla v nezavest soseda.

Na glavi ji je zrasla buška,
na vrtu se je tresla hruška.

Priletele so čebele,
da medveda bi ujele.

Prepodil medved je čebele,
pospravil hruške sladke, zrele.

Ko se zbudila je soseda,
je spet zagledala medveda.

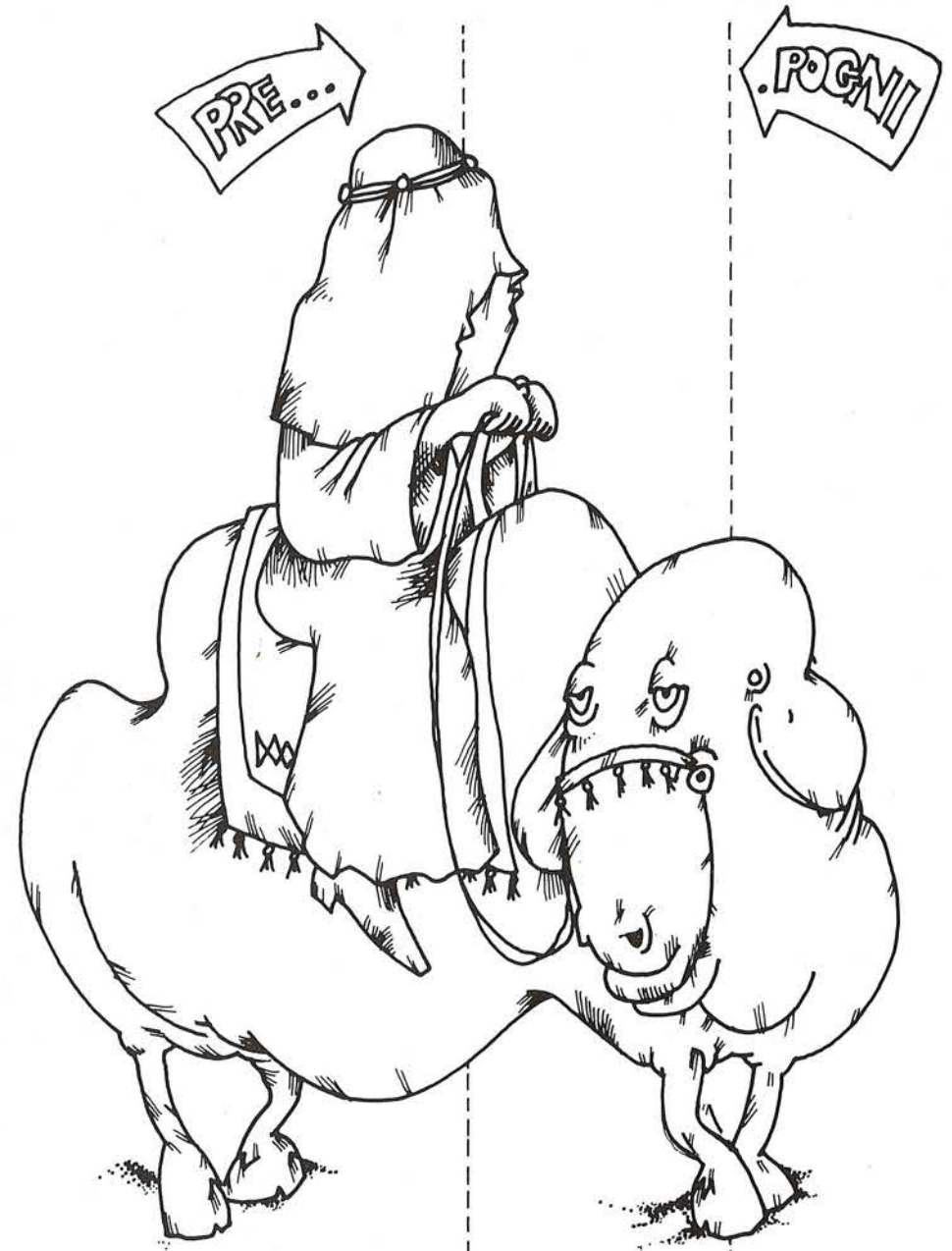
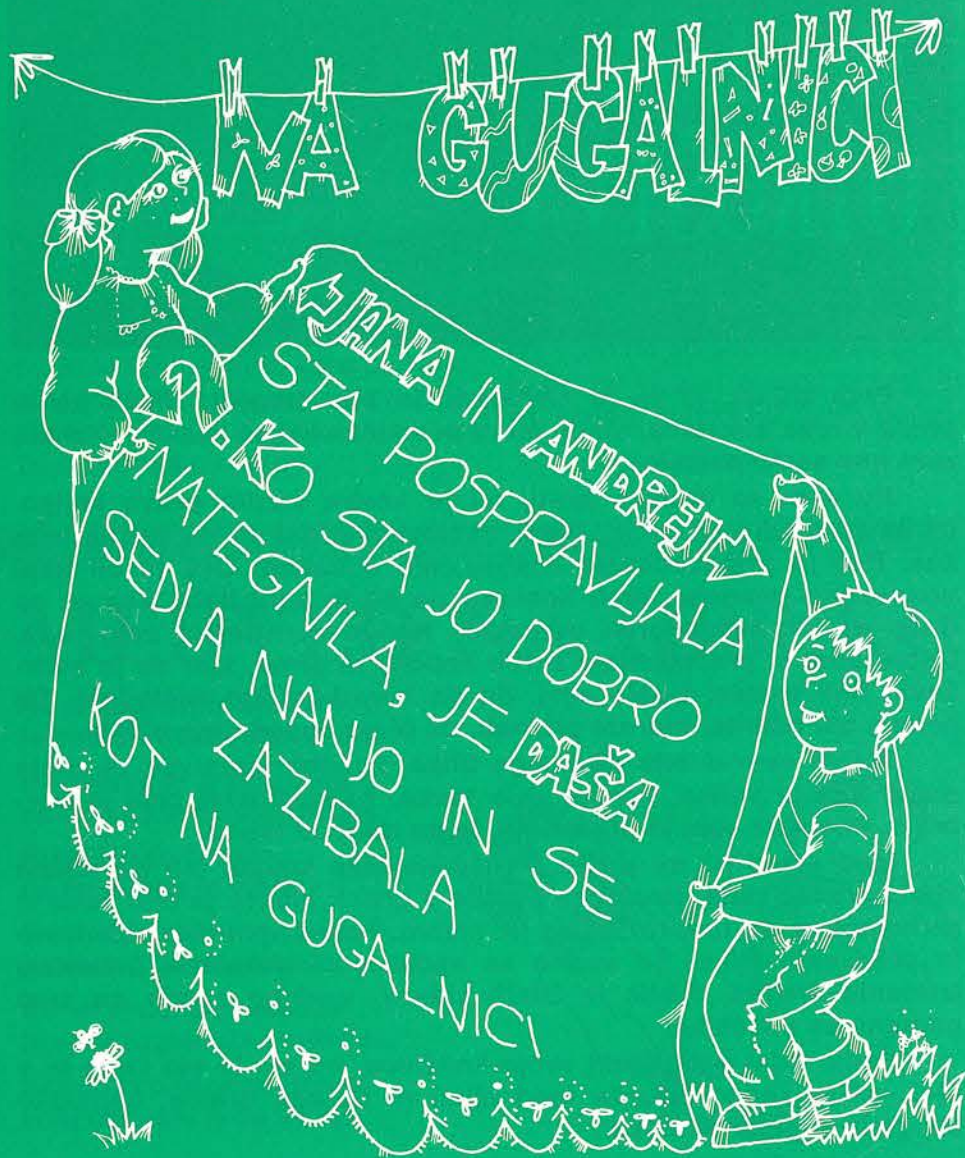
Skoraj kap bi gospodinjo:
zdaj odnašal je še svinjo.

PREPOGLJIVKA

Vera Poljšak
Ilustr. Magda Tavčar

kotiček za
najmlajše

PREPOGNI PO OZNAČENIH ČRTKASTIH ČRTAH.
KAJ BOŠ DOBIL? POTEV VSE POBARVAJ.

TRI VŽIGALICE

ZIDAR ZIDA Z ZIDARSKO ŽLICO, KOVAČ KUJE S KLADIVOM, KOSEC KOSI S KOSO, NAM PA ZADOSTUJEJO TRI VŽIGALICE.

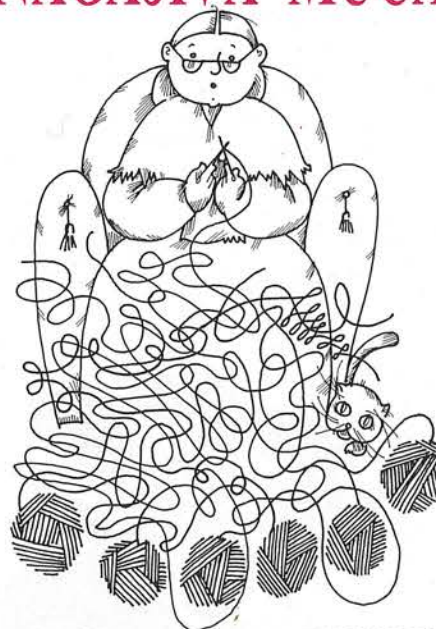

TRI VŽIGALICE SO ZARES BOGATO GRADIVO ZA SESTAVLJANJE. UPORABITE JIH TUDI VI IN ŠE SAMI SESTAVITE KAJ TAKEGA, KAR NAM NI USPELO!

PA ŠE VPRAŠANJE: KOLIKO VŽIGALIC POTREBUJEŠ, DA PRIŽGEŠ TRI SVEČE?

MNOGO USPEHA PRI TUHTANJU IN USTVARJALNEM DELU.

NAGAJIVA MUCA

MUCA SE JE POIGRALA Z VOLNENIMI KLOBČIČI. POMAGAJ BABICI NAJTI PRAVEGA.

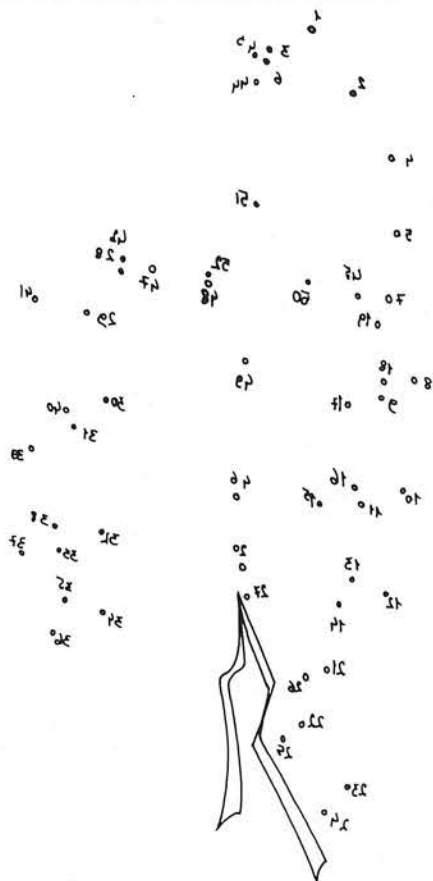
REBUS
5,7

LABIRINT

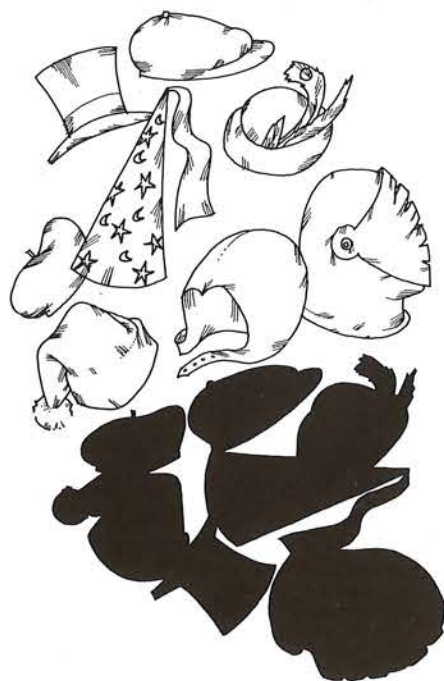
POMAGAJ BORUTU DO GOB.

KAJ SE BO PRIKAZALO?

POVEŽI PIKE OD 1 DO 52
Z RAVNIMI ČRTAMI

POKRIVALA

SAMO ENO POKRIVALO
NIMA SVOJE SENCE.
KATERO?

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr. Barbara Boneta

POŠUMEVA
STARI LES,
LISTJE USIPLJE
SE Z DREVES.

NA VALOVH
RDEČKAST ČOLN
ŽE DO ROBA
VODE POLN.

ČOLNIČ VEL JE
BUKOV LIST,
GA ODNAŠA
POTOK ČIST.

Stana Vinšek

Ilustr. Marjeta Cvetko

REBUS 527

POZN + 5 ELIN

VETER

Božam rahlo te kot dih,
kadar miren sem in tih.
Kadar pa se razjezim
rjovem, tulim in ječim!

Točo kličem, drevje rujem,
z morjem plešem in pirujem,
skale rušim, hram podiram —
a v zatišju spet umiram.

Janez Bitenc

JESEN

1. Ko na tr - ti so grozdi dozo - re-li, -
 ko so črički v vi-no-gra-du za - pe-li -
 in goz-do - vi se v zlato barvo o-de-li, -

2. Ko o-bla - ki od sonca so por-de -li -
 in ko listki so v gozdu za-šu - me-li -
 in ko ptički na jug so o - dle-te -li,

1.,2. ve - mo, da je zdaj tu pri nas je - sen. -

Danilo Gorinšek

Ilustr. Leon Koporc

Ko bom velik, bom letalec,
spustil se bom do neba
in bom mislil, da sem orel,
ki je sred višav doma!

Ali pa zdravnik postal bom,
zdravil bolne bom ljudi,
da veseli in zdravi bodo
prav do konca svojih dni!

A najrajši — pek postal bi:
brž pohitel bi napeč
kruha toliko, da nihče
od gladu ne umrl bi več!

Ko bom velik...

2. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Poslopje v Boljuncu, v katerem
sta stanovanjski in gospodarski del zdru-
žena in imata manj odprtin na cesto kot
na notranje dvorišče. Značilen je senik
nad vhodno »kolono«.

1. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Breg združuje v svojih zgrad-
bah značilne kraške prvine in vidne be-
neške vplive. Na sliki je primer boljunske
hiše, kjer se notranje kamnito stopnišče
končuje v loži z dvema obokoma. Tudi
balkon v nadstropju je pomaknjen v no-
tranjost.

4. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Raven dimnik iz spahnjence se
je dalj časa ohranil kot spahnjeno ognji-
šče. Dimnik je ponavadi izstopal na celi
fasadi.

3. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Spahnjenca ali kura, pokrita s
skrlami, je namenjena ognjišču in je po-
stala prava značilnost kraške hiše.

6. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Verska znamenja, okraski, za-
četnice imen ali letnice dozidave so obi-
čajno vklesani sredi vhodnega portala ali
»kolone«. Na tem portalu v Boljuncu je
celo ime lastnika v celoti.

5. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Osnovni gradbeni material
kraških hiš je kamen, vendar je ogrodje
podov vedno leseno. Trami so še danes
bistveni sestavni del večine hiš, ki niso
bile prenovljene.

8. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Studenec in dostop do studen-
čnice je pogojeval arhitektonsko in urba-
nistično ureditev vasi. Na sliki je »Kalu-
ža« v Dolini, ki se nahaja sredi vasi pod
lipo.

7. ZNAČILNOSTI BREŽANSKE ARHITEK-
TURE — Z razliko s prebivalci na kraški
planoti, Brežani niso kopali vodnjakov,
saj so vodo za napajanje živine zajemali
pri studencih. Na sliki: dolinski »Zgu-
renc«.

2. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Vhodno stopnišče Malega semenišča, v katerem imajo danes sedež klasična gimnazija »P. Trubar«, učiteljske »S. Gregorčič« s tečajji za vrtnarice, srednja šola »I. Trinko« in strokovni zavod za trgovino »I. Cankar«.

1. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — V Malem semenišču imajo sedež skoraj vse slovenske srednje šole v Gorici. Stavba se dviga na nizkem griču na vzhodni strani Gorice. temeljni kamen petnadstropne stavbe so vzdali leta 1908. Štiri leta pozneje je bilo Malo semenišče že posvečenu svojemu namenu: vzgoji seneniščnikov goriške nadškofije.

4. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Glavno notranje stopnišče Malega semenišča. Po načrtih benediktinskega patra Anzelma Wernerja je stavbo dal zidati knezonadškof Frančišek Borgia Sedej, za gradnjo pa so prispevali verniki vse goriške nadškofije, ki so bili predvsem Slovenci.

3. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Slovenske srednje šole so namestili v današnje poslopje po potresu leta 1976. Prejšnji šolski stavbi v Ul. Croce in Ul. Randaccio se namreč nista zdeli več varni. Na sliki: telovadnica, v kateri vadijo dijaki skoraj vseh slovenskih srednjih šol v Gorici.

6. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Kapela nekdanjega Malega semenišča služi danes za razne predstave in proslave, ki jih prirejajo šole.

5. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Zbornica in profesorska knjižnica klasične gimnazije in liceja. To je najlepši prostor Malega semenišča. Krasijo ga latinski napisi in drugi dekorativni motivi. Bil je nekdanja »aula magna«.

8. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — V tej učilnici je danes risalnica za dijake učiteljske. V njej občasno prirejajo tudi manjše predstave, ki jih pripravijo dijaki učiteljske.

7. GLAVNI SEDEŽ SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL V GORICI — Laboratorij za pouk kemije in biologije, ki se ga poslužujeta gimnazija in učiteljske.

Kopel v pozni jeseni

Podčetrtek je dremal še naprej v svojem starodavnem snu. Za njim so se v ravnini vlekla polja in travniki odeti z jesensko meglo, ki se je dvigovala iz lene Sotle. Izginjala je v skrivenčenih krošnjah obsoteljskih gozdov. Ostanki megle so se pričeli stapljati z rahlim mrakom, ki se je z gora priplazil v dolino.

Čez gozdno jaso je stekel zajec, se za trenutek ustavil in na šojin klic vnovič poskočil, da ga najde mrak že v ložu. Nad travniki so krožile vrane. Njihovo oglašanje je bilo slišati daleč naokoli. Poletavale so in si ogledovale močvirasti svet ob Sotli in posedale po jelšah, ki so rasle na obrežju. Srake se niso prav nič rade družile z njimi.

Prek koruznega polja, ki ga je potok sekal na dvoje, je lagodno koračil Drejc s puško na rami. Opazoval je razrite razore in polomljeno koruzo, se ustav-

ljal in nejevoljno zmajeval z glavo. Mrmral je:

»Bo le res, kot se pritožujejo kmetje, kakšno škodo jim delajo divje svinje in kar v moj lovski okoliš so se priteple.« Pokleknil je in si skrbno ogledal odtise prašičjih parkljev. »Dva sta se pritepla, da, dva in se podila tod naokoli. Z lovci se bo potrebno dogovoriti za pogon. Še več se jih bo priteplo.« Vreščanje srak

ga je zmotilo v razmišljanju. Prijel je klobuk, ga snel in z njim zamahnil. Šumno so zletele v zrak. Ko je prikorakal do polja, je med razori drobil progasti jazbec. Drejc je dobrodušno zrl za njim, si pogladil lase in menil, da mora tudi jazbec živeti.

Na močvirnem svetu, nedaleč od polj, je bilo tu in tam moč najti kakšno plitvo kotanjo z umazano vodo. V mraku je bilo potrebno paziti na hojo. Tega pa Drejc ni storil. Kar mu je spodrsnilo in Drejc je zdrsnil proti kotanji. Še dobro se ni pobral, ko je že iz kotanje privedjal divji prašič, in pravtako preseenečen kot Drejc, skušal ubežati. Drejc pa bi ne bil Drejc, če ne bi takoj pobral puško, pokleknil in ustrelil za bežečim prašičem. Dim iz dvocevke se še ni razkaldil, ko je bilo za njegovim hrbtom moč slišati kruljenje in so-

pihanje. Drejc je skoraj odrevenel. Kaj takega res ni pričakoval. Divji prašič je dirjal proti njemu. Puške ni utegnil vnovič nabit. Zato pa je bliskovito poskočil in bil v enem samem skoku v potoku in se kar sesedel. Slišal je le še šum, ko je razjarrjeni prašič preskočil potok, pravzaprav skočil preko njegove glave. Presenečen, in še vedno na moč prestrašen, se je le spomnil, da je potrebno zlesti iz vode, saj je bila mrzla kot led.

Slabe volje je zlezal na breg, si sezul škornje, da je voda odtekla in jih vnovič obul. Tega poznega jesenskega popoldneva pač ne bo zlepa pozabil. Napotil se je proti trgu, da si z ostro žganico prežene prehlad po mrzli kopeli v potoku. Sklenil pa je, da bo o neslavnem doživljanju, kar lepo molčal.

ČISTO NAVADNA

POVESTICA

KROMPIRČEK IN FIŽOLČEK, DVA DEBELA
BRATA
STA VESELA
ŠLA SKOZI VRATA
OD TOD
NA POT
S CULO IN REBULO
IN STA SE ŠALILA,
KOTALILA IN KOBALILA
NEPRESTANO,
SAMO
NEPRIČAKOVANO —
COMP! — STA PADLA V JAMO
SKOPANO.
ZEMLJA PRAVI: »SINE,
POČAKAJ MALO IN POŽENI KORENINE.«
IN STA POGNALA,
KAJ BI SICER ZAČELA?
SE NATEZOVALA
IN IMELA DOSTI DELA.
OD ZGORNJEGA KONCA
STA MORALA LISTE
ŠIROKE, KAKOR ROKE
RAZPROSTRETI,
KI JIH JE JEL ŽAR SONCA
BOŽATI IN GRETI.
TU SO SE MORALI SKRITI
IN ZDEBELITI
NOVI FIŽOLČKI V GIBKI
ZELENI ZIBKI
IN KROMPIRČKI, SVOJAT DEBELA
V ZEMLJI, KI JIH JE GRELA.
NATO PO ENEM LETU
JE MNOGO TAKIH
SKORAJDA ENAKIH
Z BREGA IN DOLA
RODU KROMPIRJA IN FIŽOLA
ZNOVA S CULO ŠLO PO SVETU.

TINE - SMEH IN TONE - MEH

Na strmem hribu se je šopirila ošabna graščina. Graščak sam je bil mrk in nadut samotar, ki ni maral nikogar razen sebe.

»Kakršen les — takšen klin, kakršen oče — takšen sin,« pravi star pregovor in tako je bil tudi graščakov sinko Anton nadut samoljubnež. Kakor se je ošabna graščina dvigala nad skromno vasico pod njo, tako je tudi Anton vihal nos nad revnimi otroki in se jim je izogibal, kakor da bi bili garjavi. Nikogar ni maral in zato tudi njega ni maral nihče. Bil je debelušast kakor napihnjen meh, zato so mu vaški otročaji pravili: Tone — meh.

Tisti dan sredi poletja je sonce neusmiljeno žgalo z neba. Tone — meh jo je mahal z graščine dol proti vasi. Pihal je in puhal, zakaj bilo mu je vroče, da mu je pot curkoma lil po maščobnih licih. In kako bi se tudi ne kuhal sredi vse te sopenje: na glavi je nosil klobuk, suknič mu je bil zapet okoli oblega

trebuha in visoki čevlji so mu tesnili mogle.

»Fej!« je pljunil predse in z brusil nekaj nečednih psov v sonce, kakor bi bilo le-to krivo, da se kuha sredi poletne vročine zaradi klobuka, sukniča in visokih čevljev...

Tedaj ga je dotekel mlad kužek. Dolgčas mu je bilo, rad bi se pridružil grajskemu fantiču, pa ga je poprosil:

Kaj sam kolovratiš tod?

Vzemi druga si na pot!

Raztogotil se je Tone — meh: »Sem Anton, graščakov sin! Le kakšen »drug« naj mi bo ničvreden pes? Snel je klobuk in udaril z njim po kužku: »Izgubi se!« Kužek jo je užaljeno ucvril in zalajal:

Hav—hav—hav — še ti bo žal,

ko me boš potreboval!

Tone je zaničljivo našobil ustnice, klobuka pa ni več povezal na glavo — bil je prelen, da bi dvignil roko!

Tedaj se je znašel pred njim lep, bel muc. Podobrikal se mu je in ga prosil:

Vzemi me na pot seboj,
kratek čas ti bo z menoj!

Divje je zahrul Tone—meh v ubogega muca: »Takole nizkотно mače bi se rado družilo z menoj?« In že je završnil po njem s klobukom. Muc se mu je po eni plati izmuznil izpred nog, po drugi pa se mu je spet prikradel prednje in moledoval, naj ga vzame s seboj. Tone je izprevidel, da s klobukom ne prežene muca. Zato je slekel suknič in zmlastil po njem. Tedaj jo je muc pobrisal, a v slovo mu je še zabrusil:

Zdaj si me nagnal —
mjav—mjav,
a nekoč se boš kesal.

Tone—meh bi bil zalučal za belim mucem kamen, a ga ni imel zagrabiti s čim, zakaj v eni roki je držal klobuk, v drugi pa

suknjič. In ko je tako ves divji ugibal, kako bi zalučal kamen, se mu je primajala naproti debela goska. Ustavila ga je in se mu prav na kratko ponudila za spremstvo:

Vzemi me, fantič s seboj
krajša pot ti bo z menoj.

Tonetu je jeza pordečila lica: »Veš, kdo sem jaz? — Graščakov sin! In veš kdo si ti? — Neumna goska!« In je že zamlatil po goski najprej s klobukom, nato s suknjičem, in ko z njim nič ni opravil, je sezul čevlje in jih zagnal za gosko. Ta pa mu je odletela izpred nosu in zagalala:

Res sem goska —
gaga—gag,
ti pa si nadut bedak!

Zdaj pa je Tonetu—mehu kar vzelo sapo, tako je bil jezen. Vrgel se je v travo, zatisnil oči in začel snovati maščevanje. Pa je kljub hudi jezi zaspal in tako ni mogel zapaziti, da se je pripodila izza hriba silna burja. Tolikšna je bila, da je lomila drevje, in ko je prebudila Toneta iz spanja, je lahko samo še videl, kako so mu visoko v zraku frčali klobuk, suknjič in čevlji neznanu kam...

Tedaj pa se je burja tudi že polehla. Niti sapice ni bilo več nikjer, pa tudi klobuka, suknjiča in čevljev ne. Kdo ve, kam jih je bil odnesel vihar? Zdaj je stal Tone—meh sredi travnika bos, brez suknjiča in razoglav in ni vedel, kako naj poišče, kar mu je bilo sfrčalo po zraku.

Razjokal se je...

Pa je bil v tisti vasi pod hribom, na katerem se je šopirila graščina, mlad pastirček, Valentin mu je bilo ime. Bil je vedrega srca, vedno se ga je tiščala kopica otrok kakor klop, šalil se je venomer in smejal. Zato mu je pravila vaška otročad »Tine-smeh«.

Bil je reven. Drugega ni premogel kakor preluknjan klobuk, oguljen suknjič in zevajoče čevlje. In še to je danes drugo za drugim slekel, zakaj to je bilo taisti dan sredi žgočega poletja, ko je Tone-meh, ves pokrit, oblečen in obut sopel z graščine navzdol.

Tako je tedaj Tine-smeh, ves zlate volje, hitel v senčno grajsko hosto. V roki je nosil klobuk, suknjič in čevlje, ki jih je bil zaradi žarke vročine del raz sebe. Takega ga je srečal kužek, ki ga je bil nagnal grajski Tone. Tine se ga je razveselil: »Zdravo, kužek! Kam?«

Kužek ga je poprosil, naj ga vzame s seboj:

Kaj sam kolovratiš tod?

Vzemi druga si na pot!

Tine je bil zadovoljen in ga je radostno povabil:

Kar za mano! Več nas bo,
bolje nam bo, manj hudó.

Tako je kužek krenil za Tinetom. Tedaj je pritekkel do njiju tisti beli muc, ki ga je bil prav tako zapodil ošabni grajski fantič. Brž je pomoledoval:

Vzemi me na pot s seboj —
kratek čas ti bo z menoj!

Tudi muca se je vzradostil
Tine:

Kar za mano! Več nas bo,
bolje nam bo, manj hudó!

Beli muc se je pridružil Tinetu in kužku. Zdajci se je pred to trojico primajala še goska, tista, ki je bila zbežala, ko je bil vanjo zalučal čevlja Tone-meh:

Vzemi me, fantič s seboj
krajša pot ti bo z menoj!

Seveda je vzel Tine še gosko v svojo družbo. Tako so jo vsi mahali židane volje v senčni gozd: Tine, kužek, muc in goska. Goski na ljubo so korakali vsi seveda lepo v gosjem redu, drug za drugim. Bili so si dobri tovariši — niti o kužku in mucu bi ne mogel reči, da sta se gledala kakor pes in mačka... Tedaj pa je privršala tista silna burja, ki je bila Tonetu odnesla, kar je ležalo okoli njega. Tudi veselemu pastirju je iztrgala klobuk, suknjič in čevlje iz rok, in ko se je spet polehla, je stal sredi hoste ubogi Tine in je bil ob vse imetje. Žalosten je razmišljal, kaj bi zdaj. Kdo ve, kam naj pojde iskat, kar mu je ugrabil vihar?

Vtem pa so se že razkropili kužek, muc in goska na vse strani: čevlje je bila burja treščila daleč stran v globok ribnik. Ponje je zaplavala goska. Suknjič je bilo odneslo še dalje, v grmičevje, kjer ga človek ne bi mogel iztakniti. Izvohal ga je in stekel ponj kužek. Klobuk pa se

je bil iz velike višine spustil v gosto krošnjo dreves. Ponj je splezal beli muc.

Tako je pastirju Tinetu spet bilo povrnjeno vse njegovo imetje. Zahvalil se je kužku, mucu in goski in bil presrečen. Pa je tudi res velika sreča, če ima človek dobre tovariše, kadar ga zateče vihar.

Veselo so vsi štirje krenili dalje po svoji poti in zagledali fantiča, razoglavega, bosega in brez suknjiča. Tiščal je nos v travo in bridko jokal. Ko ga je Tine sočutno vprašal, zakaj se žalosti, ga je spoznal: bil je grajski sinko Tone-meh, tisti, ki je sovražil vse vaške otroke.

»Vihar mi je odnesel klobuk, suknjič in čevlje!« je potožil objokani trebušnik. »Oče, gospod graščak, me bodo nabunkali, ko to izvedó!«

Tinetu se je zasmilil. Ni ga sovražil, kakor je Tone njega. Dal mu je, ne da bi pomišljal, svoj klobuk, suknjič in čevlje, ki jih je komaj dobil povrnjene.

Tone-meh se je še zmeraj jokal. Solzni potoki so mu kar sproti zalivali oči. Zato ni niti opazil, da vse to jemlje iz rok toliko zaničevanega pastirčka, še manj pa, da je bil klobuk preluknjan, suknjič oguljen in da so čevlji zevali...

Tinetu-smehu pa ni bilo hudo, da je bil že drugič ob svoje imetje — saj se človek sam res opomore le počasi, ob treh dobrih tovariših pa — kakor da bi mignil!

MAZERJA

»No pa vzdigni tisto tvojo!« je prosilo omizje, kajti najprej so mu vsi vseppek plačevali pijačo. Ko bo začel z obrvi letati gor in dol kot bi imel za kožo stisnjena dva mračnika, tedaj so vedeli, da ga ima spet dobro mero, in v takem stanju so ga pripravili do marsikaj zabavnega, a včasih tudi neumnega početja.

Mazerja je torej začel poletavati s svojimi obrvmi in je sukal naokrog veliko volovsko glavo. Kakor da se hoče prepričati, če res vsi navzoči brez zahrbtnih misli, žele njegove pesmi.

»Mazerja!« je rekel — zato so ga tudi tako imenovali — zakaj vsakokrat, ko je odprl svoja kitovska usta, je bila prva ta beseda. Menda je še v spanju kdaj godrnjal to besedo.

»No le daj, nič ne glej okrog sebe... Vidiš, da Lona komaj čaka, da bi čula tvoj glas!« je z nelepim glasom dejal najbližji sosed poleg Mazerje. Ta človek je delal vtis, da se na vso moč hoče razlikovati s svojim dokaj bedastim kretanjem od onega, katerega je nameraval nategovati. Nič mu ni prav uspelo, ali mu je izzivaje ponujal kak dogoreli cigaretni ogorek, katerega je pobral na tleh, ali pa mu je skrivaj prilival svoje borno žganje v vinski kozarec. Delal je, kakor bi mu bil Mazerja bogvedi kako ostuden in zaničevanja vreden človek. Poleg tega pa se je zoprno režal. Kar nihče ni hotel odobravati njegovega početja, bodisi s pogledi, bodisi s kretnjami.

Volovsko ponižne in nerazumevajoče oči Mazerje so se uprle v zlobneža:

»Saj itak samo tedaj vame tišči, kadar kak groš pri meni ova-ha... dihur smrdljivi!«

Obrzdani je divje vzrojil. Pa ga je nekdo od zadaj posadil nazaj na klop:

»Nič ne bezlajaj krog sebe, grobniški špion, ali pa se zgubi!«

»Kaj se vtikaš vmes, najraje bi Mazerji še pijače poštulil,« ga je kresnil cestar Tenč v boke.

Zdaj je zadostovalo — in Mazerja je postal središče celega omizja, onega pa niti z enim pogledom ni več oprasnil. Začel je svojo pesem:

»Buč se je oščinil...« Nekaka parodija na narodno o čuku, ki se je ženiti hotel. A Mazerja je bil tak, da ni znal peti kot drugi, ni imel posluha za druge in kakor drugi pojo in muzicirajo. Tako se je torej odločil, da v dolgih dneh, ko je drvaril okoli po samoti, kadar je bil suh, je začel po svoje vezati otrobovo vrv svojih popevk. In zapazil je, da je na tak način postajal v gostilniških družčinah sloveč. Pa se je še bolj potrudil. Seveda kake vsebine njegove čeže niso imele. Bilo bi pravo čudo, če bi on kaj pristno šaljivega spravil iz sebe. Ko pa so vsi znanci na isti bedasto norčavi način govorili z njim, jim je kajpak dostikrat rekel:

»Pa mislite, da sem jaz malo tamle mimo, pa ste le vi prismoje-ni z vašim marnjem!«

Te besede zdaj še ni uporabljal pri Tesinčku, kjer so se redno ob petkovih večerih shajali razni delavci na poti domov. Mazerja

seveda ni bil zmeraj tam. To samo takrat, ko je bil denar. In tega je dobival le po dvakrat na mesec. Pa je tedaj tako dolgo držal kje svojo sejo, da so ga posušili.

Mazerjeva glava je bila velika — kakšne lase je pravzaprav imel in koliko, je bilo težko uganiti, bil je zmeraj do golega ostrizen. To strižo so izvrševali gostje, ki so mu plačevali dobro stavo. To si je Mazerja večkrat želel: ko bi vsako noč zrasli dolgi lasje, joj koliko pijače bi se dalo tako zraven prisluziti. Škoda, lasje so mu rasli prepočasi! Uhlje je imel velike in z levim je znal celo zmigavati, kot to dela prežvekujoča krava. Postave pa je bil take kot bi ga bil ustvaril Bog ravno v soboto, ko je že delopust zvonilo in ga je zaradi zakasnelega časa moral spustiti nedodelanega med žive duše.

Kakor je bil orjaški po zunanosti, tako je bil zadržega poguma po srcu. Bal se je prepirov, bognedaj pretepov v bližini, tedaj se je kar zjokal, češ ali bi ga ne segel kdo ponevedoma. Da je miroljuben, tega so si bili itak vsi na jasnem. Ampak je že tako, pri takih početjih, ko alkohol komandira, je že marsikako miroljubno človeče dobi- lo največ brc.

»Kako si lepo zapel!« se je z od smeha solznimi očmi nekdo oglasil, ko se je vsaj za najhujše polegel krohot, kajti Mazerja se je izkazal z nocojšnjim nastopom kot še nikoli.

Zamahnil je z roko, kot priznan umetnik na odru, ki se hoče otresti za kulisami čakajočih lovcev na avtograme:

»Kdo je zdaj na vrsti?« se je spet oglasila ona puščoba od prej.

»Ti!« ga je brcnil vozač iz sosednega kraja.

Mazerja se je volovsko zagledal v puščobo in na pijanem obrazu je bilo razbrati: ti boš dal, ti, ko si se ravnoprej nalašč zmotil med tvojim in mojim kozarcem, in, ker je tvoj pohajal, si pa še mojega izpraznil, misliš, da tega nisem opazil, četudi sem tako načefan.

»Tesičk, daj mu še, zdaj pa kar vinčk!«

»Ali misliš po Mazerji besede oblati, eh, to se ne da kar tako.«

Mazerja je potisnil veliko glavo malce v tilnik in se zveselil, ker se je zmigal, kakor bi tudi tam za tisto kožo bil skrit malo večji mračnik.

»To pa ne, moreš biti dosti dolgo sam — in lačen, ker si vse zapil« je pribil sam Mazerja.

Cestar se je prevrgel s stola na tla, preden je dal duška svojemu znanemu smehu.

»Kaj bi rad pokazal, kako ste asfalt valjali...« ga je kljunil najbližnji, obenem pa ga z desnico cuknil pokonci.

Mazerja je spal spet zunaj na dvorišču, kar sede, ko so opolnoči vsi dobrotniki odracali vsak po svoje.

Marij Čuk

Knjigi za užitek

Letnih časov se skoraj ne da razpoznati več. Tako muhasti in nepredvidljivi so: poletje že sili krepko v jesen (letošnji september je bil zelo vroč), zima v pomlad. Kljub vsemu pa gre življenje naprej, narava se iz leta v leto presnavlja in tudi vi se kajpak obnavljate, saj zapuščate nižje razrede in se selite v višje.

Na svojstven način je letne čase opisovala tudi znana slovenska pisateljica **Mira Mihelič**. Poleg tega, da je bila prvovrstna umetnica, je bila Miheličeva tudi mati petih otrok in prav najmlajši jo je navdihnil, da je napisala knjigo **ŠTIRJE LETNI ČASI**, ki jo je z risbami opremil njen mož, veliki slikar **France Mihelič**. No, ta knjiga je sedaj pred nami, lepa je in pomembna. V njej je sedemnajst zgodb, ki se začenejo z rojstvom najmlajšega Miheličinega sina in končajo z njegovimi lasmi. Ob tem malčku, ki mu je v knjigi ime Puhek, nastopata njegova brata,

pravljica in stvarna. In vsi trije se prej ali slej zapletejo v kaj pravljicnega. Vsekakor je to delo, ki ga je vredno vzeti v roke.

Po drugo knjigo smo segli v zakladnico svetovne književnosti. Napisal jo je znani pisatelj, ki je prejel celo Nobelovo nagrado. Predstavil bi vam rad torej **Hermann Hesseja** in njegovo knjigo **MALI SRPAN**. Avtor, ki je starejšim bralcem znan po svojih napetih zgodbah, kjer obravnava predvsem vojno pa tudi vrsto pustolovščin, ki se lahko pripetijo človeku, se je v mladosti posvečal tudi pisanju za mladino. In v pričujoči knjigi je zbranih devet pripovedi, v katerih pisatelj popisuje svoja doživetja in opažanja iz otroštva, šolskih let in prvih ljubezni. Gre za prave biserčke, saj so zgodbe napisane izredno skrbno in napeto, tako da je ob njihovem branju neka 13-letna deklica vzkliknila: »Pri Hesseju je lepo to, da ravno tam, kjer moraš zajeti sapo, pride vejica ali pika«. Upam, da bo branje dalo tudi vam toliko užitka.

PRVI DAN POUKA

Končale so se lepe počitnice in vsi moramo spet v šolo. Letos obiskujem četrty razred.

Prvi dan pouka nas je čakalo veliko presenečenje. K nam so prišli štirje učenci iz Škednja. Doslej smo bile v razredu samo štiri učenke. Sedaj nas je osem. Novi sošolci se imenujejo: Romina, Ana, Ivo in Paolo. Romina je rojena isti dan kot jaz. Dobili smo tudi novo učiteljico. Imenuje se Ksenija Kante. Nova učiteljica mi je všeč.

Vesela sem, da nas je v četrtem razredu osem, ker je tako bolj zabavno.

Tjaša Gruden
4. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

PISMO IZ PEVME

Imenujem se Iztok Prinčič in obiskujem četrty razred osnovne šole »Josip Abram« v Pevmi pri Gorici. Igram minibasket pri Športnem združenju »Dom« v Gorici. Ukvarjam se tudi z letalskim modelarstvom.

Revija Galeb mi je zelo všeč in najraje rešujem uganke.

Iztok Prinčič
4. r. OŠ »J. Abram«
PEVMA

RADA BI POSTALA ASTRONAVT

Mnogi ljudje bi radi postali astronauti, ker bi z vesoljsko ladjo lahko potovali v vesolje.

Tako vidiš, kakšna je Zemlja od daleč. Ko si v vesolju, lahko od blizu vidiš luno, zvezde, nebesna telesa in mogoče odkriješ še kaj novega. Tam pa so tudi nevarnosti. Vesoljska ladja lahko eksplodira in človek se tako izgubi v vesolju.

Postati astronaut je težko, ker te postavijo v velikanski prostor, ki je podoben pralnemu stroju. Tam se tako močno zavrtiš, da se ti lahko glava zmeša. Kaj pa potem nastane iz tebe? Tega nihče ne ve.

Dandanes je potovanje v vesolje še vedno zelo nevarno. Mogoče bo tako potovanje čez nekaj desetletij le prijeten kratek sprehod, saj je tudi vesolje del narave.

Jadranka Cergol
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

OBISK V NARODNI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

29. oktobra smo šli na obisk v Narodno in študijsko knjižnico. Ko smo prišli tja, nam je najprej knjižničarka povedala, kdaj je bila

knjižnica ustanovljena. Knjižnico so ustanovili leta 1947. Povedala nam je, da imajo v knjižnici preko 80 tisoč knjig. Potem nam je pokazala, kako nastane osebna izkaznica knjige. Knjižničarka najprej pregleda vsako knjigo, prešteje strani in ugotovi, kdo jo je napisal. Potem da knjigi signaturo in pritisne žig. Ko vse to opravijo, spravijo knjigo v skladišče, listek z vsemi podatki pa v poseben predal. Ko obiskovalec knjižnice hoče določeno knjigo, poišče v predalu listek, nakar dobi knjigo.

Ko nam je knjižničarka vse to povedala, nam je pokazala stare knjige in fac simile, ki jih imajo v knjižnici. Med starimi knjigami imajo tudi Trubarjev »Katekizem« in štiri zelo debele knjige, ki jih je napisal Valvazor. Ko smo si ogledali dragocene knjige, so nas peljali v skladišče. V zgornjem skladišču nam je knjižničarka pokazala stare slovenske časopise, ki so jih vezali v knjige. Potem smo šli v spodnje skladišče, kjer so bile police in na njih vse polno knjig. Videli smo tudi stare Galebe, ki jih je urejevala prva urednica Mara Samsa. Po ogledu skladišč in starih knjig, smo si tudi knjige izposodili. Jaz sem si izposodil knjigo »Emil in detektiv«. Ko smo vsi izbrali knjigo, smo se poslovili in se vrnili v šolo. Ogled knjižnice mi je bil zelo všeč.

Rado Šušteršič
4. r. OŠ »O. Župančič«
SV. IVAN

Roberto
1. r. OŠ PESEK

ZLATI GROZDKI

Grozdi beli, grozdi črni, grozdko zlati, grozdi srebrni, na trtah visijo, otrokom se smejijo. Trgajo jih trgači, nosijo jih nosači, voz jih v klet pripelje, mlin pa grozdko zmelje. Sladko vino vsem diši, pijejo ga odrasli — ne pa mi!

Barbara, Adrijana, Silvia, Paolo,
Danjel, Roberto, Marko, Andrej
Učenci OŠ PESEK

Silvia Carboni
2. r. OŠ PESEK

NAŠE VINO

Andrej in Barbara sta v šolo prinesla grozdje. Zmečkali smo jagode. Pokusili smo grozdni sok. Pustili smo mošt tri dni vreti. Čez tri dni smo mošt pretočili in ga pokusili. Mošt je bil sladek. Čakali bomo do sv. Martina, da bo nastalo novo vino.

Silvia Carboni
2. r. OŠ PESEK

ŽABA V LONČKU

Včeraj je Silvia prinesla v šolo žabo. Vsi smo jo gledali, ker je bila zanimiva, le Adrijana se je bala. Ko je prišla učiteljica Nevia, smo ji pokazali žabo. Žaba je skočila iz škatle. Lovili smo jo s kozarcem. Vsi so vriskali, jaz pa sem jo ulovila. Ko smo šli na sprehod, smo jo spustili v mlako in žaba je zaplavala.

Barbara Gropajc
2. r. OŠ PESEK

urednikova
beležnica

Pred seboj imate novi Galeb. Potrudil sem se, da vam bo všeč in da bo vsakdo našel v njem kaj, kar ga zanima in privlačuje. Zato vam želim veselo branje.

Opazil sem, da ste pridno reševali uganke iz novega kotička, ki ga pripravlja Branko Lakovič. Prav tako ste se potrudili in rešili igrice na tretji strani platnic »Sodeluj z nami«. Povedati moram, da ste bili zelo pridni, ker sem dobil mnogo pravih rešitev. V tej številki imate novo igro, ki se je

boste z veseljem lotili in jo rešili. Kar na delo in mnogo sreče!

Pripravil sem vam tudi običajne dopisnice za nagradno žrebanje, ki bo prihodnje leto pomladi. Vsi pridni naročniki, ki ste že prinesli denar za naročnino, boste dobili dopisnico, s katero se boste lahko udeležili žrebanja z bogatimi nagradami. Če naročnine še niste plačali, pohitite, da ne boste zamudili ugodne priložnosti. Kot vsako leto, morate dopisnico izpolniti in jo poslati na moj naslov, ki je že natiskan. Potem potrpežljivo čakajte na dan žrebanja in zapajte v srečo. Kot vsako leto je prva nagrada lepo kolo.

Še nekaj besed dopisovalcem. Tokrat sem dobil dokaj malo dopisov. Želel bi, da bi čimveč pisali v Galeb, zato potrudite se in pišite, mnogo je dogodkov in doživetij, ki jih lahko opišite, spis pa pošljite uredništvu. Sprejemam tudi risbice in obljubljam vam, da jih bom pridno objavljaj na teh straneh.

Mnogo užitek pri branju Galeba vam želi vaš

UREDNIK

MIŠ V RAZREDU

V šoli smo pisali tiho vajo iz matematike. V razredu je vladala tišina. Koncentrirali smo se v račune. Potili smo se. Naenkrat smo zaslišali cviljenje. Prisluhnili smo. Spet je zacvililo. Kriknili smo od strahu. Gotovo je miš!

Stekli smo po cunje, metle, koš, palico, poiskali smo mišnico in kos sira, da bomo miš ulovili. Paolo se je z metlo pripravil pri omari, Roberto pa z mišnico za omaro. Danjel je s cunjami zlezal pod omaro, Barbara pa se je stisnila v kot s čevljem v roki in bundo ter se tresla kot šiba na vodi. Ostali smo bili pred vrati s košem v roki, da bi ulovili miš. Vsi smo se zabavali, čeprav smo se tresli od strahu.

Odrpli smo vrata in bili pripravljeni, da ulovimo miš. Ni je bilo! Ugotovili smo, da je v stari omari pokala polica, ker je bilo na njej preveč knjig. Tako smo se nasmejali, da bi kmalu počili od smeha. Prestrašili smo se za prazen nič.

Adrijana Longo
5. r. OŠ PESEK

MOJ PAPAGAJČEK

To je moj papagajček Lori. Ker zna samo

hreščati in žvižgati, se bo s temi notami morda naučil tudi lepo peti.

Maša Pregarc
3. r. COŠ »M. Samsa«
DOMJO

za bistre
glave

UGANKE IN ZANKE

puzzle

naša športna društva

Po abecednem redu naša športna društva so v liku pomešana v vseh osmih smereh (vodoravno, navpično, diagonalno, naprej in nazaj). Ko boš uokviril vse, ti bo ostalo še 8 črk, ki tvorijo ime Jadranskega košarkarja.

anagram

(Primorska luka)

LAZIO

BOR

BREG

DOM

POLET

SOČA

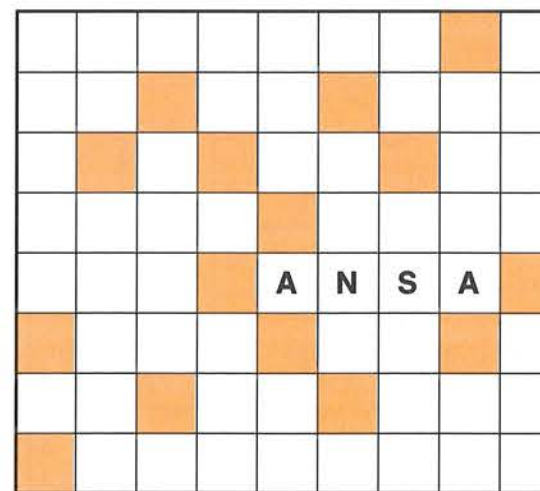
SOKOL

VAL

S	P	M	A	R	G
M	O	D	K	E	A
O	L	K	R	V	Č
B	E	B	O	A	O
A	T	N	B	L	S

linotipija

Besede ob strani razporedi (vodoravno ali navpično) v lik.

2 ČRKI: AR - DO - EN - ET -
GL - LJ - NE - NO -
OD - OK - RT - SO

3 ČRKE: ANA - KAM - KOR -
LAK - LES - RIS -
TOM

4 ČRKE: IGLA - KOLO -
KOMA - OKNO -
OSLO - UPOR

5 ČRK: OSKAR - POLJA -
PRŠUT

7 ČRK: PEPELKA

8 ČRK: AEREODROM

slikovna križanka

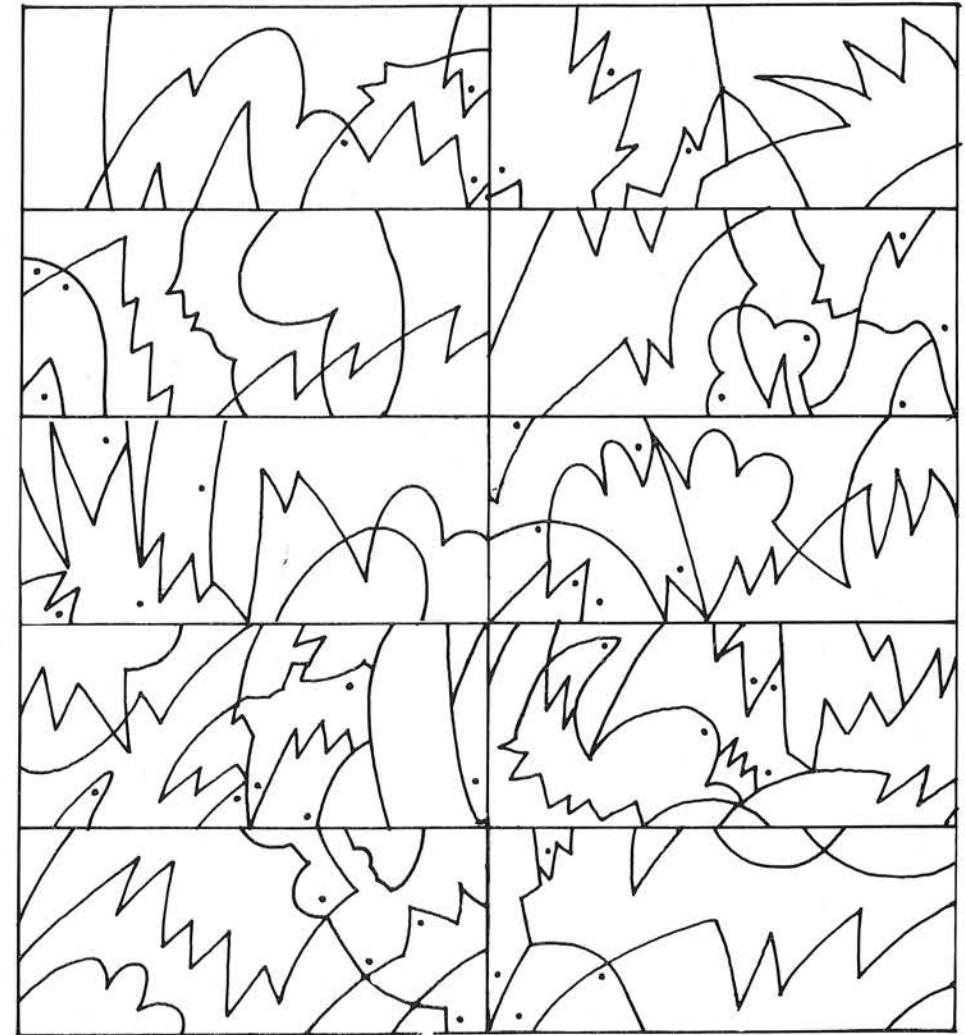
		SESTAVIL LAKO	GEOMET. TELO	GA OBISKUJEJO MALCKI	POLITIČNO ZATOČIŠČE	PREGOVORI	POD	
		ČETRTRINA ČESA						
		LUKNJA... V ZNANJU						
		HRIBOVITA GRŠKA POKRAJINA						
SLOVENSKO GLEDALIŠČE		GLAVNO MESTO GRČIJE	KOSI CELOTE ZMEDA KAOS				BERI GALEB	
PREBIVALEC IRANA								
STO CENTIMETROV								
AVAR				VELIKE DIVJE MACKE				
ZBOR DEVETIH PEVCEV								
GALEB JE TVOJA REVLIJA	ŠOLSKE OCENE				GVATEMALA ROMUNIJA	BOLZANO PO NAŠE	GLAGOL LASTNIKA	
	NAJMANJŠI DELCI PRVIN							
ANTON CEHOV		OSNOVA PODLAGA	SUROVI SLONOV ČEKAN					
MOŠKO OSEBNO IME					PRIPADNIK LJUDSTVA KI ROMA			
OČETJE STARE ZAVEZE					KRAVICE OWENS JESSE			
METER		ZENICA TONA		KIS ITALIJA				
SOSEDI JUGOSLOVANOV								

SODELUJ
Z
NAMI

Vera Poljšak

Ilustr. Magda Tavčar

SKRITA PODOBA

POBARVAJ SAMO POLJA S PIKO. POTEM IZREŽI PRAVOKOTNIKE IN SESTAVI SLIKO. KAJ SE BO PRIKAZALO? REŠITEV POŠLJI UREDNIŠTVU GALEBA. ČAKA TE LEPA NAGRADA. DOVOLJ JE, DA OPIŠEŠ PODOBO. V PISMU NAPIŠI SVOJE IME IN PRIIMEK, RAZRED IN ŠOLO, KI JO OBISKUJEŠ.

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

LINOTIPIJA. Vodoravno: PISTOIA - ENAJST - K - S - TATARI - EVA - ALEN - KIN - NIKO - N - VEJA - POROKA - A - E - IK - NIL - NOGAVICA - ANALI - AH.

Navpično: PESEK - PENA - IN - VINO - ON - SATAN - RIGA - TJA - VOKAL - OSTANEK - VI - ITALIJANI - A - REKA - ICA - KINO - ALAH.

TRIS. 1. lik: VAL - ATA - LAS. 2. lik: IVO - VAL - OLE. 3. lik: LEV - ERA - VAL.

KRIŽANKA. Samo vodoravno: Mirko - akord - toda - enako - M.G. - menih - Irena - raketa - Adonis - D - m - nakiten - anoda - rži - Rim - N - S.T. - rtič - KK - Marko - I.A. - Ban - K. Na slikah: Miramarski grad, dežnik in Marko Ban.

REŠITVE SO POSLALI: Robert Debelis, Igor Gherdol, Iztok Furlanič, Elisa Stocca, Alan Domio, Igor Rolich, 3., 4. in 5. r. OŠ » M. Gregorčič Stepančič « - SV. ANA. Tjaša Gruden, 4. r. OŠ » J. Ribičič « - SV. JAKOB. Dagmar De Paolis, Luka Urdih, Dejan Dermota, Alessandro Mezzari, Maks Urdih, Francesca Milone, Igor Gregori, David Sancin, 4. in 5. r. OŠ » D. Kette « - SV. FRANČIŠEK. Mirko Ferlan, Igor Glavina, Sara Brezigar, Roberto Vidoni, Alen Sarđoč, Danjel Peric, Kristjan Kocjan, 5. r. OŠ » V. Šček « - NABREŽINA. Danjel Capponi, Roberto, Andrej Grahonja, Silvia Carboni, Marko Kariš, Barbara Gropajc, Paolo Sabadin, Adriana Longo, 1., 2., 4. in 5. r. OŠ PESEK. Francesco Viviani, Milena Udovič, Tanja Škomac, Marko Pertot, Luana Bretzel, Ksenija Breclj, Martin Turk, Robert Scerni, Alenka Pertot, Ivana Legovini, Andrej Kafol, Devan Jagodic, Tjaša Jogan, Kristina Bezenšek, Miki Mettulio, Omar Norio, Matija Jogan, Luka Marchesi, 3., 4. in 5. r. OŠ » F. Saleški Finžgar « - BARKOVLJE. Iztok Princič, 4. r. OŠ » J. Abram « - PEVMA. Jadranka Cergol, 4. r. OŠ » F. Milčinski « - KATINARA. Martina Bontempo, OŠ » O. Župančič « - SV. IVAN. Nastja Milič, 2. r. OŠ » K. Širok « - DONADO. NI. Milena Cossutta, 2. r. OŠ » A. Sirk « - KRIŽ.

NAGRADE DOBIJO: Martin Turk, 4. r. OŠ » F. Saleški Finžgar « - BARKOVLJE. Igor Gherdol, 3. r. OŠ » M. Gregorič Stepančič « - SV. ANA. Martina Bontempo, OŠ » O. Župančič « - SV. IVAN. Danjel Peric, 5. r. OŠ » V. Šček « - NABREŽINA. Luka Urdih, 4. r. OŠ » D. Kette « - SV. FRANČIŠEK.

» **POLITO ČRNILO** « - rešitev: 4, 5, 7, 9.

NAGRADO DOBI: Milena Cossutta, 2. r. OŠ » A. Sirk « - KRIŽ.

Mesečnik (10 števil) — Izdaja: Založništvo tržaškega tiska, Trst — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava, fotostavek in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, Tel. 772755, 764832 — Tisk: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 2.000 lir, dvojna: 2.500 lir, naročnina: 12.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)